

ตอนที่ 1

ที่มาของ กฎหมาย ป.ป.ช.

มาตรา 126 และ มาตรา 127

พ.ร.บ. ป.ป.ช. 2561 ได้มีบทบัญญัติเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมไว้ใน **ม. 126 และ ม. 127** ซึ่งมีที่มาจากกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐได้รับมอบอำนาจจากรัฐให้มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาต การให้สัมปทาน และลงนามในสัญญาต่างๆ รวมถึงอำนาจในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

จึงบัญญัติกฎหมายในการห้ามเจ้าพนักงานของรัฐบางตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงคู่สมรสในการดำเนินกิจการบางอย่าง เว้นแต่คู่สมรสดำเนินการดังกล่าวอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

เพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมหรือผลประโยชน์ของประเทศชาติ ขณะที่ดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลา 2 ปี

ตอนที่ 2

ลักษณะกิจการที่ต้องห้าม ตาม ม. 126 เพื่อป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มีเรื่องใดบ้าง

1

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญา
ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
ซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ
ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

2

เป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน
หรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐ
ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

3

รับสัมปทานหรือคงไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้า
เป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด
ตัดตอนจากรัฐ
หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
ที่ดำเนินกิจการในลักษณะดังกล่าว

4

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ
ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน
หรือลูกจ้างในธุรกิจ ของเอกชน

หมายเหตุ : ตามข้อ 2 , 3 เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินร้อยละ 5
ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น โดยต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายใน
30 วันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 3

กม. ป.ป.ช. มาตรา 126 บังคับใช้กับคู่สมรส ของเจ้าพนักงานของรัฐอย่างไร

มาตรา 126 ใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐด้วย
เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง
โดยนอกจากคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย
ยังรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส
และมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธี
อื่นใดในทำนองเดียวกัน
ตามประเพณี
โดยบุคคลในครอบครัวหรือ
ภายนอกครอบครัว

เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้เห็น
ปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามี
ภริยากันหรือมีพฤติการณ์
เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไป
ว่ามีสถานะดังกล่าว

ได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้า
พนักงานของรัฐ
ซึ่งต่อมาได้จดทะเบียนหย่า
ขาดจากกันตามกฎหมาย
แต่ยังปรากฏพฤติการณ์ซึ่ง
เป็นที่รับรู้ของสังคมว่ายังมี
สถานะเป็นสามีหรือภริยากัน

ตอนที่ 4

กม. ป.ป.ช. มาตรา 127
ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐดำเนินกิจการ
ที่เป็นการขัดกันระหว่าง**ประโยชน์ส่วนบุคคล**กับ**ประโยชน์ส่วนรวม**
ภายใน 2 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 127

ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะ
เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้าง
ในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม
หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐ
ผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจ
ขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ
หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ทั้งนี้ ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ตอนที่ 5

บทลงโทษ! หรือผลของการกระทำ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา 126 และมาตรา 127

การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 126 และมาตรา 127
ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมและกำหนดบทลงโทษ ดังนี้

1

กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ทำการฝ่าฝืนมาตรา 126
ต้องระวางโทษ**จำคุกไม่เกิน 3 ปี**
หรือ**ปรับไม่เกิน 60,000 บาท**
หรือทั้งจำทั้งปรับ

2

กรณีคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่ดำเนินกิจการเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา 126
ถ้าพิสูจน์ได้ว่า
เจ้าพนักงานของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย
เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ**ปรับไม่เกิน 60,000 บาท** หรือทั้งจำทั้งปรับ

3

กรณีเจ้าพนักงานของรัฐ
ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 127
ต้องระวางโทษ**จำคุกไม่เกิน 6 เดือน**
หรือ**ปรับไม่เกิน 10,000 บาท**
หรือทั้งจำทั้งปรับ